

Oxfordbevægelsen:

14 Jan. 1935

MÆRKE­LIG EFTERMIDDAG I ANGLETERRES PALMEHAVE

Samtale med en norsk Redaktør og en Højesteretsadvokat, der for faa Maaneder siden var Hedninger og nu er Kristne.

Naar et Menneskes Liv forvandles.

„Berlingske Tidende“s Medarbejder tilbragte i Gaar Eftermiddags to Timer sammen med et Par unge Nordmænd som for fire Maaneder siden, som de selv sagde, havde været „moderne Hedninger“. Nu var de Kristne. Deres Liv var blevet forvandlet. Mens Danseorkestret i Palmehaven spillede „Little man, you've had a busy day“, og unge Overklasse-Københavnere bevægede sig i langsomme Rytmer paa det blanke Parketgulv, for talte de to Fremmede om den Revolution Oxford-Bevægelsen havde afstedkommet i deres Tilværelse. Før levede de so-

Redaktør Ramm.

afkristnede Mennesker i et afkristnet Milieu. Nu var de, sagde en af dem, ude for at vinde Mennesker for Gud.

De snakkede om deres Tro og deres nye Liv paa samme selvfølgelige Maade, med samme rolige, nøgterne Tonefald, som Folk almindeligvis bruger, naar de taler om deres Arbejde. Intet Krukkeri,

ingen opskrust Følelse, ingen Sentimentalitet sporedes i deres Væsen. De var moderne, intelligente Mennesker, og deres nye Religion var en ny, gennemtænkt Saglighed. Det Indtryk fik man... Det, de sagde om sig selv, var en Bekendelse, for saa vidt som det sikkert var den hele, utilsørede Sandhed.

Danskerhaderen, der i „Tidens Tegn“ ophidsede sine Landsmænd mod Danmark.

Man har allerede — i Artikler om den norske Vækkelse — set deres Navne: Redaktør *Frederik Ramm* og Højesteretsadvokat *Erling Wikborg*. Den førstnævnte indledede Samtalen, mens Advokaten, en kraftigt bygget Sportsmandstype i graat *Plus-fours*-Dress, sad og lyttede.

— Jeg var i nogen Tid efter Krigen „Politiken“s og „Stockholmstidningen“s Korrespondent i Paris — sagde Redaktør Ramm. — Derefter var jeg, indtil for et Par Aar siden, journalistisk Redaktør ved „Morgenbladet“ i Oslo. Jeg blev afskediget paa Grund af indre Forhold. Senere kom jeg til „Tidens Tegn“, hvorfra jeg for et Par Maaneder siden, ligeledes paa Grund af indre Forhold, fik Afsked. Kender De fra dette Blad en Rubrik, der hedder „Manden i Tønden“? Den skrev jeg. Den var fyldt med Ondskab og Had til alt, hvad dansk var. Jeg specialiserede mig i ophidsende Artikler mod Danmark — Grønlandsstriden og alt det....

— Saa var det jo heldigt, at De blev afskediget....

— *Mest heldigt for mig selv!* I den Tid, da jeg gik arbejdsledig, mødte jeg Oxford-Bevægelsen ved et Stævne paa Høsbjør. Og nu er jeg kommet til Danmark for at gøre godt igen, hvad jeg har forbrudt mod Deres Land.

— Hvordan vil De bære Dem ad med det?

— Jeg vil bede en hel Del Folk, som jeg har været særlig slem imod, om Tilgivelse. Jeg har skrevet en hel Del Breve, og jeg vil skrive flere endnu, hvis Gud byder mig at gøre det. Og saa vil jeg tage tilbage til Norge og snakke med Folk paa Tomandshaand. Jeg vil prøve paa at omstyrte det Fjendskab mod Danmark, som jeg selv har været med til at skabe. Det er en Sag af Vigtighed for mig, men det er naturligvis ikke det hele.... I de sidste Uger har jeg rejst omkring som Lægprædikant.

Det sygelige Had til en bestemt Mand.

— Rejste De til Høsbjør for at blive forvandlet?

— Nej. Jeg skal fortælle Dem ærligt, hvordan det gik til: Min Afskedigelse i

en Tid fra „Morgenbladet“ havde fyldt mig med et brændende Had til en bestemt Mand i Bladets Direktion, som efter min Mening havde behandlet mig uretfærdigt. Hadet sad og gnavede i mig og blev til en Synd. De vil maaske sige: *et Kompleks*. Jeg trængte til at hævde mig, og derfor skrev jeg disse voldsomme Artikler om Danmark. Jeg var paa Kant med hele Tilværelsen. Jeg kom til Høsbjør, fordi jeg havde en Fornemmelse af, at Oxford-Bevægelsen var et aller andet finere politisk System, der kunde reformere Verden, og det syntes jeg, den i høj Grad trængte til.

— Er der da Politik i Bevægelsen?

— Aldeles ikke. Og Oxford-Bevægelsen lærte mig, at jeg i Stedet for at kritisere Verden maatte reformere mig selv. Det gjorde jeg, eller Gud gjorde det. Jeg talte med Grev *Aage Moltke*, Graasten — den første Dansker, jeg har snakket til i mange Aar — og jeg sagde til ham, at jeg havde hadet Danskerne. Han blev mig en Støtte, og jeg skrev til nogle Mennesker, som jeg havde behandlet ilde, og bad dem tilgive mig. Oxford-Folkene sagde: Før De har udryddet Hadet af Deres Sind, faar De ikke Fred i Sjælen! Saa gjorde jeg op med de Ting, der var, og siden har Gud ført mig, fra Dag til Dag.

— Hvordan kan De vide, at det er *Gud*, der fører Dem, naar De faar en Indskydelse til at gøre et eller andet?

— Hvis det, jeg faar Ledelse til at gøre, ikke strider mod Bibelens Ord eller kan skade noget Menneske, saa tror jeg umiddelbart, at Gud staar bag ved, og jeg har set mange Beviser paa, at det er rigtigt at tro saaledes.

„Jeg har faet en Sindets Sikkerhed.“

— Føler De Dem lykkelig?

— Jeg har faaet en Sindets Sikkerhed, en Frihed for alle Hæmninger, som jeg aldrig tidligere har kendt. Men *lykkelig* — tro ikke, at man bliver et Fjols, der gaar rundt og laller af Lykke, selv om man bliver Oxfordmand. Jeg har faaet den Medicin, der kunde befri mig for Uro og Tvivl, men derfor er det ligefuldt en Kendsgerning, at Gud ikke alene har givet Mennesket et Hjerte, men ogsaa en Hjerne til passende Brug.

— Hvordan skete Deres Omvendelse?

— Jeg talte med min Sjaelesørger, en Sydafrikaner, der var Flyver i den engelske Hær under Krigen og derefter Forretningsmand, indtil han nu for et Aars Tid siden rejste ud for at arbejde for Kristus. Jeg sagde til ham:

— *Det gaar ikke for en moderne Journalist i 1934 at kaste sig ind i alt dette!* Det er umuligt for mig at komme tilbage til mine Venner og Forbindelser i Oslo, hvis jeg nu omvender mig.

Sjaelesørgeren svarede: Ogsaa den Frygt maa De overgive til Gud! Han lagde sig paa Knæ og bad for mig. Jeg stod og saa paa ham. Og saa smeltede Isen i mit Sind. Næste Dag stod jeg op ved et Møde og fortalte, hvad der var sket med mig. Siden har jeg været Sjaelesørger for mange. Og hvis der ikke var kommet haandgribelige Resultater ud af denne Virksomhed, vilde jeg maaske have Besvær med at tro paa Guds Førelse, men jeg har f. Eks. ført Ægtefolk sammen igen, saa de nu lever som i Hvedebrødsdagene, og jeg har reddet en Familie fra Skandale, og Venskaber er blevet genoprettede osv. Derfor tror jeg paa *Ledelse*.

Kan det holde?

— Er De overbevist om, at Deres nye Tro kan holde?

— Ja, *hvis dette ikke holder, bliver mit Liv ti Gange sværere end før*. Men i de tre Maaneder, jeg har været forvandlet, været en Kristen, er min Sikkerhed og Tryghed blevet større og større.

— Farver Deres nye Indstilling ogsaa Deres politiske Overbevisning?

— Nej, ikke uden for saa vidt, som jeg nu maa arbejde paa at bringe den nye Aand ind i mit eget Parti. Jeg er Konservativ, og jeg har staaet og prædikeret i en Kirke sammen med Wikborg, der er radikal Venstremand, og med en ung Mediciner, som er Kommunist. Vi skifter ikke politisk Parti, fordi vi bliver Kristne. Vi arbejder blot for at paavirke de Mennesker, vi færdes blandt, i den samme Retning, som vi selv er ført ind paa.

— Men hvis Verden vindes for Oxfordtænkerne, maa Partierne vel blive overflødige?

— Ja, det er simpel Konsekvens.

— Hvorfor er Oxford-Bevægelsen slaaet saa voldsomt an i Oslo?

— Lad mig svare for det Samfundslag, jeg selv tilhører: Den intellektuelle Overklasse i Norge var mere end noget andet Sted paa Jorden blevet *gudløs*. Og jeg tror, at Vækkelsen som Helhed er en Reaktion i alle Samfundsklasser mod Materialismen, der fandtes lige fremtrædende paa Samfundets venstre som paa dets højre Fløj.

Oxfordgruppe paa Journalist-Kongres.

— Hvad siger Deres Kolleger til Deres Omvendelse?

— De er svært interesserede. Naar „Norsk Presseforbund“ nu i Marts holder sit Aarsmøde, haaber jeg at kunne stable et helt Hold af omvendte Journalister paa Benene, saa vi kan holde Møder for de andre. Der er allerede fem Pressefolk i Oxfordgrupperne. Dr. *Rolf Thommessen*, Udgiveren af „Tidens Tegn“, omfatter Bevægelsen med stor Interesse.

— Tror De, at Oxfordpaavirkningen vil reformere Pressen?

— Hvis jeg bliver aktiv Journalist igen, vil jeg i hvert Fald lægge mit Arbejde helt om.

— Trænger Pressen til en Oxford-Reformation?

— Den Pressevirksomhed, jeg har drevet, trænger i høj Grad dertil

— Oxfordfolkene har andre Steder blandet sig i rent praktiske Anliggender?

— Ja, i Vancouver har en ung Oxfordmand, der hører til Buchmans *team* og opholder sig her i Landet i Øjeblikket, sidste Aar faaet en stor Søfartskonflikt bilagt. I Norge trækker det for Tiden op til Storstrejke 1. April. Maaske vil vi forsøge at mægle, saaledes at Strejken undgaas. Vi ved det ikke endnu. Vi har ikke taget Ledelse paa det, men det vil ske ..

Da Højesteretsadvokaten blev en Kristen.

Derefter gav Redaktøren Ordet til sin Fælle, Højesteretsadvokat Wikborg, som

Højesteretsadvokat Wikborg.

fortalte følgende om sit Møde med Oxfordbevægelsen:

— Jeg gik, nærmest af Nysgerrighed, til et Buchman-Møde i *Kalmarsgaten* i Oslo. Det var praktisk talt det første religiøse Møde, jeg overværede. Og den Aften fik jeg et Blik ind i et helt nyt Livssystem.

— Var De Ateist før?

— Nej, jeg var snarere ligeglad med alt, hvad der hed Religion. Jeg havde interesseret mig en Smule for Antroposofi og lignende; men jeg havde aldrig læst Bibelen, og jeg gik ikke i Kirke. Min Tilslutning til Bevægelsen kom ikke som en pludselig Oplevelse. Det var en Viljehandling. Efter Buchman-Mødet læste jeg Russels Bog „Kun for Syndere“. Jeg er Advokat og vant til at bedømme Vidnesbyrd, og jeg blev vis paa, at de Ting, der fortæller om i denne Bog, ikke var mulige, medmindre der stod en Gud bagved. Og jeg kunde skønne, at det virkelig var Sandhed, det, som refereredes der. Saa blev jeg Oxfordmand, for to Maaneder siden.

14. Januar 1935

Det staar i „Guds Haand“.

— Vil De nu bruge Deres Tid til at arbejde for Bevægelsen?

— Om jeg skal fortsætte som Advokat eller helt holde mig til Gruppearbejdet, ved jeg ikke, men det bestemmer jeg heller ikke selv. Paa dette som paa andre Spørgsmaal gives kun eet Svar: *Det staar i Guds Haand*, og han vil lede mig. Jeg vil gøre, hvad jeg faar Ledelse til.

— De tror fuldt og fast paa denne overnaturlige Ledelse?

— Jeg prøver den i hvert enkelt Tilfælde paa de fire Absolutter — den absolute Renhed, Ærlighed, Uselviskhed og Kærlighed. Gælder det vigtigere Ting, kommer vi sammen og prøver hinandens Ledelse i en stille Time Vi tror, at vi er ude i et virkeligt revolutionerende Arbejde — at vi er Redskaber for en Omformning, der skal give Verden et helt nyt Sind, et *Kristussind*.

— Deres Arbejde for Kristus koster Dem Penge?

— Ja, *men min Formue og min Arbejdskraft og hele mit Liv har jeg overgivet til Gud*. Kan han bruge det, er det hans. Det lyder maaske underligt i 1935, men saaledes forholder det sig, og det er ganske selvfølgeligt for mig.

Ingen Moralkodeks —

— Opstiller Bevægelsen bestemte Leve-regler?

— Ikke andre end de fire Absolutter. Vi har ingen Moralkodeks. Hvis en Mand har Lyst til at gaa paa *Angleterre* og danse eller til at spille Kort eller gaa i Teater, saa maa han gøre det, saafremt hans Ledelse da ikke forbyder ham det. Maaske kan han vinde en af dem, han sidder og spiller Kort med. Jeg har hørt om adskillige Selskaber i Oslo, som begyndte med Bridge og endte med Oxforddiskussion. — For øvrigt var det mig en kolossal Overraskelse, at Oxfordbevægelsen har en saa udpræget Evne til at drage de Intellektuelle til sig. Men ogsaa ude omkring i alle Befolkningslag har den fat. Jeg kom en Dag med et *team* til en lille, afsides Fjelddal med primitive Beboere, og disse jævne Mennesker forstod og blev grebet af, hvad de hørte. Bevægelsen har virket mærkeligt i Norge. Den har skabt en renere Atmosfære i Oslo. En af mine Kolleger fortalte mig, at han havde bilagt 5—6 Sager i den senere Tid, fordi Parterne var blevet *ærlige*. *Salget af Bibler er seksdoblet, siden Oxfordtankekerne holdt deres indtog hos os, og Skilsmisserne er blevet færre.*

Ledelse —

Til sidst faldt Talen atter paa Begrebet *Førelse*, eller Ledelse, som det hedder paa Norsk. Advokaten sagde:

— Det er Ledelse, at vi sidder her i Dag. Jeg havde ikke tænkt mig at rejse til Danmark, fordi jeg regnede med, at Buchman og hans *team* atter vilde vende tilbage til Norge. For en halv Snes Dage siden — De kan se, at det staar i min Bog — fik jeg i den stille Time den Følelse, at jeg skulde tage herved, fordi Buchman vilde tale med mig. Jeg forstod det ikke. Fem Dage senere laa der Brev, at jeg skulde komme. Nu har vi talt om, hvorledes Arbejdet skal videreføres i Norge, men endnu véd vi intet. Vi har ikke faaet Ledelsen endnu *Virtus.*